

IVAN MERZ

1928.— 10. svibanj - 1990.

Vjernik - Apostol za buduća vremena

*Licem ga u Lice sresti to je
sreća, divota, 'Bez toga
susreta, ne znam ima ti
pravog života.*

*Zato je i Brat naš Ivan Nakon
susreta toga, Mogao govoriti o
smrti - dobitku, Jer - susreo je
Boga ...*

Zorka Miletić: Susret

Koncil o mladima

Dekret o apostolatu svjetovnih vjernika "Apostolicam actuositatem" Saborski oci II Vatikanskog koncila prihvatili su gotovo jednoglasno na sjednici 10. studenog 1965. godine, a objavio ga papa Pavao VI 18. studenog iste godine. Jedan odlomak dekreta govori posebno o mladima:

"Mladež je u današnjem društvu vrlo važna snaga. Njihove životne okolnosti, način mišljenja i sami odnosi s vlastitim obiteljima potpuno su se izmijenili. Često vrlo brzo prelazi u nove društvene i gospodarske uvjete. Tako, dok njihova društvena, a i također politička moć raste iz dana u dan, dotle su oni, čini se, dosta malo pripremljeni za prikladno nošenje novih tereta.

Dok u njima dozrijeva svijest o vlastitoj osobnosti, poticani prirodnim žarom i nesuzdrživom aktivnošću, preuzimaju vlastitu odgovornost te u društvenome i kulturnome životu žele imati svoj udio. Ako taj žar prožima Kristov duh i vode poslušnosti i ljubav prema crkvenim pastirima, ima nade da će uroditi obilnim plodovima. Mladi moraju biti prvi i neposredni apostoli mladih izvršavanjem apostolata među njima i preko njih, vodeći računa o društvenoj sredini u kojoj žive.

Odrasli se moraju potruditi da s mladim uspostave prijateljske dijaloge, koji će jednima i drugima omogućiti da se, nadilazeći razlike u dobi, međusobno upoznaju i obogate. Neka odrasli mladež potiču na apostolat, najprije primjerom, a u danom času pametnim savjetom i valjanom pomoći. Mladi trebaju njegovati poštovanje i povjerenje spram starijih; i makar su po prirodi usmjereni k novostima, neka dužno cijene hvalevrijedne tradicije."

Mladi su svjesni svoje važnosti u današnjem društvu. Jedan sudionik savjetovanja u Rocca di Papa u vezi sa sinodom biskupa o svjetovnim vjernicima rekao je među ostalim: "Na nas se često gleda kao na budućnost, budućnost kontinenta, budućnost Crkve, budućnost obitelji, budućnost politike. Ali mi želimo da se jasno zna da smo mi sadašnjost. Želimo da se dobro shvati da mi nismo samo budućnost nego i sadašnjost, posve određena sadašnjost, konkretna i djelujuća... Nas najprije dosežu gospodarski, društveni, kulturni i odgojni problemi, da se preko nas preliju na cijelo stanovništvo... Mislimo da je dobro čuti nas..."

Sabor govori mladima u Crkvi svjestan njihove važnosti za Crkvu i za svijet. No, svjestan je i slabosti mladih i njihove nedoraslosti da prikladno nose nove terete koje na njih stavlja suvremeno društvo. Posebne su im riječi ohrabrenja i ispravnih usmjerenja.

Porastom značaja mladih u društvu porasla je i važnost apostolata mladih. U svrhu uspješnijeg takovog apostolata, a oslanjajući se na saborske smjernice, švicarski su biskupi 1969. godine izradili pastirsko pismo iz kojeg donosimo nekoliko temeljnih misli:

—Mladi ne smiju zaboraviti da je svijet postojao i prije njih; njihov je svijet rezultat neiskazanih žrtva prijašnjih naraštaja. Pogrešno bi bilo misliti da sve treba započeti od nule. Čovjek se obogaćuje, osobito na duhovnoj razini, ako se oslanja na iskustvo onih koji su živjeli prije njega.

—Ne biti nepravedni prema prijašnjim naraštajima. Oni su se odgajali u drugim sistemima koji su odgovarali drugim potrebama.

— Istina prije svega. Nitko nije nepogrešiv posjednik istine. Predrasude i pogrešna mišljenja uvijek su moguća. Mudrost Evanđelja ne smije se miješati s prolaznim vrednotama.

— Inicijativa mladih treba da se usmjerava prema općem dobru. Svaki čovjek na sliku Božju, pa ima pravo na život dostojan čovjeka. Takav život treba osigurati svakom čovjeku.

— Mladi moraju imati povjerenje u Crkvu koja im je uvijek spremna dati odgovore na njihova tjeskobna pitanja.

— Mladi se moraju čuvati iluzija da će vječno biti mladi. I za njih mladost brzo prolazi, pa se moraju brinuti da sačuvaju mladu dušu.

Mladi često misle da su stariji zapreka njihovu radu. Sabor ne želi da bude tako. I mladi i stari udovi su istog otajstvenog tijela Isusa Krista. Potrebno je da stariji obzirno i trijezno prilagode svoje držanje i stavove prema mladima. Treba prihvatiti mlade s njihovim različitostima. Tko im niječe pravo na te razlike, ne prihvaća ih onakvim kakvi jesu nego ih prisiljava da budu ono što nisu.

Treba omogućiti mladima da Crkvu doživljavaju kao svoju Crkvu, župu kao svoju župu, liturgiju kao svoju liturgiju. Moraju osjetiti da je njihovo zauzimanje za opće dobro važno za tok zbivanja u svijetu.

Od mladih Sabor očekuje da starijima iskazuju poštovanje i povjerenje.

"Mladi su " kaže papa Ivan Pavao II u apostolskoj pobudnici "Christifideles laici", "veliki izazov za budućnost Crkve." Oni lako shvaćaju vrijednosti, kao što su: nenasilje i mir. Visoko cijene snage koje rade na preobrazbi života i na očuvanju prirode. Ali su i opterećeni nemirima, prevarama, tjeskobama i strahovima kao i sebi vlastitim kušnjama. Isus ih ljubi i Crkva se ne usružava pozvati ih da ga slijede iz ljubavi prema Ocu i u predanju za čovječanstvo. Crkva ima što reći mladima, a i mladi Crkvi. Njihov međusobni razgovor može mnogo pridonijeti razumjevanju među naraštajima i razumjevanju društva i mladih."

Priradio: S. Vitković

LAICI - VJERNICI U SLUŽBI ZAJEDNICE

Što o tome misli Ivan Merz

"Upoznao sam se sa katoličkim Englezima...ali o katoličkom laikatu koji bi zastupao stajalište Crkve u stvarima, koje ne spadaju strogo u djelokrug svećenstva, ne opazih do sada ništa.

Naš katolički pokret je jedinstven. Svaki član je svjesna jedinka u radu Crkve. Samo treba nastojati, da veza s Crkvom bude što jača, da uz sposobnost i svijest, vođe bude u njih heroizam, poniznost i pokoravanje." (Paris, 16.II.1920. str.777)

"To je novo doba, s novim ljudima, koji proživljavaju veliki život. Jest, život je izvor svega: u pogledu na "savoir vivre" umjetnost, znanost i svi ostali proizvodi ljudskog duha su sporedni život je njihovo vrelo i njihova hrana. Veliki ljudi su neiscrpivo vrelo poezije, i oni su nosioci historije. A takovih ljudi je bilo razmjerno mnogo, oni su stvorili kulturne tekovine kojima se mi koristimo. Zato sebi i svima stavljam memento; proživljavajmo dubok i velik život, i svakog trenutka budimo svjesni, da mi opstojimo i da se ne suprostavimo ovoj harmoniji, koja vlada u svemiru.... (Seewiesen, 17.XII.1916. str.418.)

".... jer jamačno naša je dužnost i u ovom malom skladu

što se zove civilizacija, kultura ili drugačije, raditi o spoznaji. Možda je spoznaja dobra i zla, težnja za vječnosti svrha čovječanstva, a sve u svrhu materijalnog života i uzdržavanja ljudi svaki čovjek ima zadaću da u svojoj grančici (struci) radi oko te spoznaje. Jedna struka više, druga manje, ali mislim da u svakoj struci mora da je bol izvor svega. Gdje toga nema, mislim, da je plod ako ne zao, barem uzaludan, jer nije u harmoniji sa svrhom ovoga života. A sav rad, sve mora da je u harmoniji sa idejom svega."

(Pečuh, 22.X. 1916. str.405)

"Jedan narod mora da je gospodarski samostalan, ako hoće da se kulturno razvija. Misterijum crucis koji je izvor života i napretka, uključujem u ovu tezu. Ne mora biti crux materialis, već i spiritualis."

(26.IV. 1917)

"Za nas zapadne kršćane je, također, i ovaj svijet neka mala domovina, jer je Bog u njoj i djeluje u njoj; samo što mi toga još nismo posvema svjesni. No, dok se vremenom Kraljevstvo Božje bude u našim srcima dizalo, shavit ćemo sve dublje, da se ovo mora i u prirodi ostvariti, da

se sva priroda mora preporoditi".

(5.VII.1917. str 455)

"Ja volim čovječanstvo, volim male, nepoznate ljude, koji na svojim leđima nose sav teret historije.

(18.XI. 1917. str. 471)

"Nauka ne smije biti sama sebi svrhom, ona mora da uza svu ljepotu, koju ona sama po sebi krije i da doprinese nešto Kraljevstvu Božjem na zemlji. Mislim za to da uza svu ljubav k svojoj struci, mora svaki čovjek da živi socijalno, da živi u životu i da potpomaže one koji trpe... Jer nauka je produkt trpljenja: tehnika hoće da olakša čovjeku materijalne nezgode, a umjetnost promatra mukotrpan život ljudi i povlači idejne konzekvencije, život je sve."

(Fonzaso, 5.II. 1916)

"...jer smo na ovom svijetu samo provizorno... za čas nismo tu, a ovaj život imade samo utoliko smisao, u koliko je priprava za drugi. Tako je i sa životom naroda i čovječanstva."

(9.IX. 1918. str. 502)

"A nama ne treba blijedih teoretičara, propalih profesora, takvih individua ima u nas i previše. Potrebni su zdravi, praktični ljudi..."

Ne pita se mnogo što se radi, nego kako se radi. Sve struke imaju pred Bogom jednaku vrijednost, samo se mora raditi po

Njegovoj volji..... Svagdje neka se vrši volja Tvoja, jer smo ovdje samo provizorni, pa u našoj pravoj domovini nećemo mnogo pitati, da li sam bio profesor ili zidar, ali nešto valja biti!

(Beč, 9.IV. 1918. str.503)

"Lako je pisati, ali je teško sveto živjeti"

(Solarol u Kaverni, 13.VII. 1918. str. 425)

"Bože, daj mi urnebesnu snagu, da sve svoje strasti skupim u šaku, da ih zahvatim desnicom rukom i topovskom snagom hitnem o stijenu, da se ko staklo razbiju i razlete na sve strane.

....Daj mi Bože silnu volju, pa makar bio go i bos, jer ako sam već na svijetu, svejedno je da li imam zvijezdu pod vratom ili da mi proviruje košulja na laktu. Glavno je veliko ja, sloboda duha, koja se ni smrti ne boji, a ostalo je sve sporedno." (Rosalto, blizu Belluna, 21.VIII. 1918. str. 532-3.)

Učiniti djelo ljubavi čovjeku što trpi, najveća je stvar na ovoj zemlji. Temelj je to svakog duševnog života. (Fontana Secca, 9.VI. 1918. str. 519)

"Za ostvarenje velikih ideja, treba velikih ljudi.. Drugim riječima u njihovim redovima bi se morao nalaziti jedan svetac."

(Banja Luka, 20.IX. 1918. str. 534)

"Ta, veliki, sveti ljudi su izvor svemu., oni su začetnici kraljevstva Božjeg na zemlji. I to kraljevstvo nije onakav svijet kao što protivnici kršćanstva s mnogim pravom zamišljaju: ljudi koji u toplim, lijepim odijelima idu nedjeljom na Misu, a dotle se vani sirote smrzavaju, svećenici koji trguju i nemaju smisla za modernu propovijed, nego bi to bio život pun topline i požrtvornosti, gdje bi se jedan drugom smilovao i gledao da mu pomogne i ne bi gledao sa osmjehom na usnama gdje se mladić ogrešuje o šestu zapovijed, a taj grijeh nad grijesima i vječna katastrofa čovjeka, koja ga lišava svake duševnosti i vječne glorie, za koju je određen." (Maslovar, 29XI. 1918. str. 579.)

"Sveto siromaštvo! Ne brinite se za sjetilne slasti! Podnositi sve i žarko ljubiti blišnjega, koliko li veselja ima u svemu tome! A strah nestane sam od sebe. Stoga živjeti jedno dulje vrijeme upravo onako kako Ti savjest nalaže, pa ćeš biti sretan a smrti se nećeš bojati." (Maslovar, 27.XII. 1918. str. 631)

"Umjetnički užitak traži sklad između istine, dobrote i ljepote".

(Zagreb, 14.I. 1920. str. 714)

"U razvoju države tendencija je k Apsolutnom. Budući da je kršćanstvo apsolutna istina, to je napredak u razvoju svega pa i državnog prava, državnih instit-

ucija, ako u svojem zakonodavstvu provedu kršćanska načela i ne samo s obzirom na zahtjeve kršćanskog morala, već i na zahtjeve kršćanskih vrednota koje traže od čovjeka, kao i od države, da svlada čovjeka i državu i da postane nešto više od naravne tvorevine (t.j. da provede životne norme za pojedinca, kao i za najveću organiziranu jedinicu.)"

"Svaka prava evolucija bila u životu pojedinca ili čovječanstva, je put kršćanskoj savršenosti. Sve ostalo je dekadencija."

(Zagreb, 19.I. 1920. str. 721)

"Mi ne smijemo organizirati otpor protiv komunističkog pokreta, jer bismo tako branili kapitalistički gospodarski red, koji je isto toliko nekršćanski kao i komunistički. Glavno je sada isticati u narodu ideju katolicizma kao bitnu oznaku koja nas dijeli od buržoazije kao i od komunista. Nas ne može hiljadu progona uništiti, ako imamo uvjerenih katolika, koji će uspostaviti svoje organizacije, čim se bujica komunizma splasne. Moramo precizno izgraditi naš solidaristički gospodarski program i pokazati masama, koje trpe usljed kapitalističkog poretka, da se ne zauzimaju samo komunisti za bijednike, već kršćani u prvom redu. Mi se dakle sada moramo biti s komunistima i buržujima, ističući što nas

dijeli, a ne spominjuću što nas veže..."

(Beč, 18.IV. 1920. str. 757)

"Gospod Bog dopušta revolucije da na taj način uspostavi svoje socijalno kraljevstvo među ljudima."

(Argent, 15.IX. 1924. str. 800)

"Pokvarenost iz gradova ući će u sela i zbogom Hrvatska. Ne, ako u crven-bijeli-plavi upletemo gorući krst, koji će sve zlo uništiti a dobro rasvijetliti, onda će Hrvatska svoju ulogu u svjetskoj povjesti izvršiti. Daj Bože!"

(Bečko Novo Mjesto, 24.X. 1914. str. 105)

"I u najgorim ljudima postoji mnogo dobra. Iz ovih zaliha dobra, što se nalaze u ljudima, može se uvijek doći do zaključka o bivstvu jedine Istine."

(Bečko Novo Mjesto, 11.XII. 1914. str. 115)

"Samo ljepotom se dolazi do Izvora"

(Beč, 17.1. 1915. str. 120)

"Zlo se mora dobrim pobijati...."

Uzrujavanjem i mržnjom se ni do čega ne može doći. Apsolutni se karakter postiže samo u fantaziji, a ne u zbilji."

(Povodom Sarajevskog atentata, 30.VI. RL. str. 68)

BITI KRŠĆANIN

(živjeti iz vjere)

"Čudni su putevi Božji. Milost djeluje svuda, i ljudi upravo i ne znaju da su samo lutke velikih ideja koje sve pokreću. Građani su grozni buržujci a drže do vjere, ali ta se vjera sastoji uglavnom: vjera nam treba da dobro i zadovoljno živimo tu na zemlji..... Ovo purgersko kršćanstvo je za nas užasna opasnost, i ono je u mnogome krivo, da se kršćanska ideologija svagdje diskreditira.

(Zagreb 6.IX. 1920. str. 769)

"I opet uza svu sumnju vjerujem. No nije dosta samo vjerovati. Naša vjera mora biti sistem, mora biti putokaz života, zato da ne radimo protiv principu pravednosti i vječnosti. Religije daju sistem. I ja kažem: "Aut Katolikus-aut nihil"

(Beč, 17.V. 1915. str. 156)

"Treba krvave borbe, da se ne potone u običnom svijetu"

(Beč, 7.VI> 1915. str. 167)

"Kad posumnjam u Najviše, u Dobrotu i svu svoju ideologiju, ljubav i naklonost k roditeljima je u meni nepokolebljiva, nju osjećam tako živo i ona mi svjedoči, da ljubav, da duša, da Bog nije utopija, da ovo sve postoji, da je čovjek u istinu ideja koja teži svom izvoru."

(Beč, 23.VI 1915. str. 176)

"Kiša šiba prozore. Tmurno je

i žalosno, i kiša sve šiba i šiba, sad jače, sad slabije. I U duši je tmurno, žalosno, i ona bi plakala, a ne zna zašto.... i ja volim ovaj kišovit dan više nego li sunčani....nego ono svjetlo koje mi toliko toga pokazuje, i da u svoju dušu zaronim ne dozvoljava.

I pljušti, i dalje pljušti.... I tonem u dušu i tražim u njoj, i ništa ne mogu naći. Plakao bih

dugo, i uživao u plaču, i dublje bi i dublje ronio plačući u dubini, dok ne bi plačem naišao na Njega, koji je vječno tužan. I sjeo bih do nogu Njegovih, i kiša bi i dalje pljuštala i pljuštala, a ja bi vječno plakao i bez uzroka plačući Njega slušao..."

(Beč, 29.VI. str. 180)

KRATKE VIJESTI KRATKE VIJESTI KRATKE VIJESTI

Svim štovateljima sluge Božjega Dra IVANA MERZA, javljamo da je dosadašnji aktor kauze preč. gosp. Vito Cipriš, povukao se u mirovinu, pa mu se ovom prilikom, od srca zahvaljujemo na svemu što je učinio za proslavu sluge Božjeg Dra IVANA MERZA.

Novi aktor kauze je župnik sv. Petra u Vlaškoj ulici MATIJA STEPINAC, koji se uz tolike svoje dužnosti i razne apostolate prihvatio da nastavi rad na proslavi Sluge Božjeg Dra Ivana Merza, da bi se što prije i više proširio krug štovatelja, te da bi dr. Ivan Merz, kao uzor mladeži zasjeo i na čast oltara. Ovih dana je okupio suradnike i štovatelje s njima održao nekoliko sastanaka s namjerom, da se vjernicima predoči svetački lik mladok laika.

Ovih dana je u Zagrebu boravio i postulator kauze p. Božidar Nagy DI- s kojim su tom prilikom dogovoreni daljnji planovi.

Ove godine Merčev dan slavimo 10. svibnja-svečanom sv. Misom u Bazilici Srca Isusova, u Palmotićevoj ul. gdje se nalazi i grob dr.Ivana Merza, a koju predvodi i na njoj propovijeda banjalučki biskup dr. Franjo Komarica.

Molimo, sve štovatelje, da svoje zahvale šalju na adresu POSTULATE DRA IVANA MERZA, VOĆARSKA 106, ZAGREB (41000).

Obavještavamo štovatelje, da ovaj puta izlazi samo kratki bilten, dok će glasilo Postulature izići početkom školske godine, dakle u jesen.

Tajnik Postulature

ZAHVALE I PREPORUKE

Sve štovatelje velikog apostola Zagreba i hrvatskog naroda dr. IVANA MERZA molimo, da nam jave sva uslišanja po njegovu zagovoru i zahvale i molbe-preporuke.

Hvala svima koji svojim doprinosom pomažu da možemo raditi na proslavi IVANA MERZA... Bilo bi potrebno više vijesti, više pisane riječi i svedočanstva da što veći broj vjernika naše domovinske Crkve upozna taj divni lik apostola našeg vremena...

Vaše doprinose šalžite na adresu: APOSTOLATURA IVANA MERZA, VOĆARSKA 106, 41000 ZAGREB

Odgovara: Dr. Božidar Nagy - Izdaje: Postulatura Ivana Merza, Voćarska 106 - Uredio: Matija Stepinac